

Vyhodnocení

Komunitního plánu sociálních služeb DSO Region
Slezská brána a jeho obcí 2021-2027

za období 09/2021-08/2022

Obsah

1	Úvod	3
2	Doplnění komunitního plánu	4
3	Rozvoj podpory, zajištění potřeb a služeb.....	5
4	Priority a opatření	8
5	Závěr	10
	Zdroje a obsahy	11

1 ÚVOD

Cílem dokumentu je aktualizace, doplnění a vyhodnocení Komunitního plánu sociálních služeb Dobrovolného svazku obcí Region Slezská brána (dále *svazek*) zpracovaného na období 2021-2027 (dále *komunitní plán*).

Zpracovatelem komunitního plánu byla firma Institut komunitního rozvoje, z.s., Purkyňova 6, Opava. Pořízení dokumentu bylo hrazeno z projektu „Komunikační nástroje, strategické dokumenty a pasporty pro potřebu DSO Region Slezská brána, jeho města a obce“, reg. č. CZ.03.4.74*0.0/0.0/18_092/0014731. Komunitní plán byl zpracován k 9/2021 a následně byl Zasedáním zástupců členských obcí Dobrovolného svazku obcí Region Slezská brána dne 16.9.2021 schválen a také zde bylo rozhodnuto, že s koncepčními dokumenty svazku se bude pravidelně pracovat a budou každoročně vyhodnocovány.

Stejně jako u jiných koncepčních dokumentů je i u komunitního plánu důležité hodnotit, zda je plněn záměr plánu, zda jsou priority a opatření řešeny, či zda nevznikly nové. V průběhu realizace komunitního plánování je zapotřebí po určitém období provést zhodnocení, jak jsou jednotlivé cíle z dokumentu realizovány, které záměry jsou už neadekvátní dané situaci, jaké cíle a záměry lze již z dalšího vývoje odstranit, nebo které je třeba přehodnotit.

Vyhodnocení komunitního plánu je v prvním roce jeho realizace provedeno zcela **neodborným přístupem** a informace, které jsou v něm uvedeny vychází z pouhého průzkumu mezi starosty obcí svazku. Mimo město Vratimov, které má komunitní plán sociálních služeb zpracováno individuálně, byl proveden průzkum mezi starosty. Součinnost k vyhodnocení poskytlo 11 obcí svazku (z 16 dotčených), kterými jsou: Dobratice, Kaňovice, Krásná, Morávka, Nižní Lhoty, Nošovice, Pražmo, Paskov, Řepiště, Sviadnov a Vojkovice. Vzhledem k neodbornému posouzení komunitního plánu a omezenému a nekompletnímu monitoringu stavu, má toto vyhodnocení omezené využití a důležitost. Např. může sloužit starostům pro připomenutí potřeb souvisejících se sociálními službami, zjištění řešení situace u jiných obcí nebo také jako vstupní podklad pro skutečné a odborné zpracování vyhodnocení plánu, které bude zahrnovat širší monitoring, např. formou dotazníkového šetření mezi občany v obcích.

Vyhodnocení komunitního plánu bylo v tomto znění schváleno dne 15.9.2022 Zasedáním zástupců členských obcí.

2 DOPLNĚNÍ KOMUNITNÍHO PLÁNU

Ve sledovaném období zahájila Adámkova vila, z.ú., se sídlem v Raškovicích, spolupráci se 7 dalšími obcemi svazku (původně jen obec Raškovice). Obce, Dobratice, Krásná, Morávka, Nižní Lhoty, Nošovice a Pražmo, finančně podporují Adámkovu vilu, za což, pak mají občané těchto obcí přednost v domově se zvláštním režimem a osobní asistence je provozována pouze na území těchto obcí.

2.1 SOUVISEJÍCÍ AKTIVITY POSKYTOVANÉ V ÚZEMÍ

Mezi související aktivity nepatří jen sociální služby, ale také další aktivity zaměřené na jednotlivé cílové skupiny. Jedná se o zaměřené instituce: mateřská centra, kluby důchodců, zdravotní služby, svépomocné skupiny, speciální pedagogická centra, probační a mediační služba apod. Tyto, v obcích zahrnují nabídku podpůrných činností. Ve sledovaném období došlo u některých obcí ke vzniku nových spolků, sdružení, neformálních skupin či institucí. Jejich přehled je zpracován v tabulce níže.

Tabulka 1 Doplnění spolků, sdružení, neformálních skupin a institucí

Obec	Spolky, sdružení, neformální skupiny, instituce
Kaňovice	Klub důchodců
Krásná	Včelaři Lubno (Včelařský areál na Dolní Krásné) založili a rozvíjejí dětský kroužek
Morávka	Klub seniorů Morávka Klub rodičů a přátel školy při ZŠ a MŠ Morávka
Nošovice	Klub rodičů při ZŠ a MŠ
Vojkovice	SDH Vojkovice Klub seniorů Pionýr TJ Sokol Vojkovice z.s. SBTS Vojkovice p.s. Kynologický klub Vojkovice

U obcí Dobratice, Nižní Lhoty, Paskov, Pražmo, Řepiště a Sviadnov nedošlo ke změně institucí nabízejících podpůrné činnosti.

3 ROZVOJ PODPORY, ZAJIŠTĚNÍ POTŘEB A SLUŽEB

Z dotazníkové šetření ke komunitnímu plánu vyplynuly u některých obcí požadavky ze strany občanů na doplnění některých služeb v obci. Dle průzkumu mezi starosty došlo k posunům uvedených v následující tabulce:

Tabulka 2 Vyhodnocení práce nedostatečně poskytovaných sociálních službách

Obec	Potřeba	Řešení/aktuální stav
Dobruška	- Domov pro seniory - Pečovatelská služba - Osobní asistence - Startovací byty	Obec spolupracuje s Adámkovou vilou z.ú. a pobytová a pečovatelská služba a osobní asistence je zajištěna prostřednictvím této instituce. Pro výstavbu seniorských a startovacích bytů je vybrán vhodný pozemek.
Krásná	- Domov pro seniory - Startovací byty	Obec spolupracuje s Adámkovou vilou z.ú. a pobytová a pečovatelská služba a osobní asistence je zajištěna prostřednictvím této instituce.
Morávka	- Domov pro seniory - Pečovatelská služba - Osobní asistence	Obec spolupracuje s Adámkovou vilou z.ú. a pobytová a pečovatelská služba a osobní asistence je zajištěna prostřednictvím této instituce. Pečovatelskou službu zajišťuje Charita Frýdek – Místek. ISÚ Komorní Lhotka zajišťuje pobytovou službu pro klienty s psychickými problémy
Nošovice	- Domov pro seniory - Pečovatelská služba - Osobní asistence - Odlehčovací služba - Hospicová péče	Obec spolupracuje s Adámkovou vilou z.ú. a pobytová a pečovatelská služba a osobní asistence je zajištěna prostřednictvím této instituce.
Paskov	- Domov pro seniory - Pečovatelská služba - Osobní asistence - Dům s byty zvláštního určení - Odlehčovací služba - Denní stacionář	+ nová potřeba – zajištění občanů s diagnózou demence a Alzheimerovy choroby.
Pražmo	- Domov pro seniory - Pečovatelská služba - Osobní asistence - Dům s byty zvláštního určení - Odlehčovací služba	Obec spolupracuje s Adámkovou vilou z.ú. a pobytová a pečovatelská služba a osobní asistence je zajištěna prostřednictvím této instituce.
Řepiště	- Domov pro seniory - Dům s byty zvláštního určení - Pečovatelská služba - Osobní asistence - Občanská poradna	Obec pracuje se všemi potřebami vlastními kapacitami, ale také ve spolupráci s poskytovateli sociálních služeb či okolními obcemi.

Z hlediska zajištění aktivit pro děti, mládež a rodiny a celkové spokojenosti této cílové skupiny v obcích byly dle dotazníkového šetření ke komunitnímu plánu zjištěny nedostatky. Výsledky práce obcí s těmito nedostatky jsou pospány níže.

Tabulka 3 Požadavky občanů – řešení nedostatků

Obec	Nedostatek	Posun
Dobratice	- Chybí kulturní dům, sál, zázemí pro konání menších společenských akcí - Senioři nemají prostory, kde by se scházeli	Pro výstavbu kulturního domu získala obec dotaci na zpracování projektové dokumentace z MSK. Senioři se mohou scházet a scházejí se v klubovně obecního úřadu, v salonku pohostinství Obecník...
Pražmo	- Sportovní, kulturní - Cyklostezka - Koncerty, divadlo, kino - Bylo by fajn tu mít cvičení pro rodiče s dětmi, cvičení pro dospělé	Obec se všemi požadavky ve sledovaném období pracovala.
Paskov	- Upravit cestu ke hřbitovu - Chybí bankomat ČS, špatný sortiment v obchodě - Zpřístupnění hřiště MŠ, pro starší děti - Hřiště na kopanou (fotbal není v Paskově) - Možnost výletů po okolí - Chybí aktivity pro "pubertáky", klubovnu nebo místo, kde by se potkávali alespoň 1 za týden	Ve sledovaném období byla vyřešena úprava cesty ke hřbitovu. Ostatní zůstává aktuální.

3.1 ROZVOJ ZAJIŠTĚNÍ SOCIÁLNÍ OBLASTI V NEDOSTATCÍCH

Slabou stránkou zajištění sociální oblasti v obcích DSO bylo dle hodnocení komunitního plánu:

- **Nedostatečná informovanost občanů o sociálních službách**

- **Nemožnost zajistit službami osoby s duševním onemocněním o které pečují rodinní příslušníci, kteří již sami potřebují sociální služby z důvodu věku nebo zdravotního stavu**

Z výše uvedeného se ve sledovaném období pracovalo zejména s faktorem informovanosti. Obce na podporu informovanosti zveřejňovaly informace poskytovatelů sociálních služeb na svých komunikačních kanálech – weby, facebookové stránky, zpravodaje. Také přímo poskytovatelé služeb distribuují do obcí své letáky a magistrát města Frýdek-Místek vydává brožury se seznamy poskytovaných služeb. Využívání těchto komunikačních kanálů tak je, pro získání informací občany, dostačující.

Pro další rozvoj tohoto úskalí, ale byla v některých obcích zvýšena spolupráce o předávání informací např. s Charitou Frýdek-Místek.

V obci Řepiště očekávají rozvoj informovanosti i poskytování sociálních a doprovodných aktivit v souvislosti s nově dostavěným a otevřeným Komunitním domem.

Ve městě Paskov je od 11/2021 zřízeno specializované místo pro sociální oblast, kde jsou občané o sociálních záležitostech informováni.

Problematika zajištění služeb osobám s duševním onemocněním, o které pečují rodinní příslušníci, kteří sami potřebují sociální služby zůstává bez aktuálního rozvoje řešení. Často tyto případy zajištění péče padají na obec.

3.2 ROZVOJ PODPORY SOCIÁLNÍ SKUPINY DĚTÍ, MLÁDEŽE A RODINY

Slabými stránkami zajištění sociální skupiny dětí, mládeže a rodiny v obcích DSO jsou:

- **Nedostatek kvalitních lektorů pro realizaci mimoškolních aktivit**
- **Snížení zájmu dětí v době pandemických opatření**
- **Snížení fyzické zdatnosti dětí**
- **Krizové situace v rodinách díky opatřením COVID**

Nedostatky a krizové situace zajištění služeb a aktivit pro sociální skupinu dětí, mládeže a rodin byly po pomnutí restrikcí v souvislosti s pandemií COVID-19 výrazně zlepšeny. V rámci aktivit základních a mateřských škol, sdružení a spolků zaměřených na volnočasové využití byl znovu zahájen aktivní život s kulturním a společenským využitím.

V obci Řepiště v souvislosti s novým Komunitním domem a také v rámci tělocvičny, vznikly pro školní rok 2022/2023 nové mimoškolní aktivity pro děti a mládež. Velký potenciál, zde mají prostory keramické a výtvarné dílny v rámci Komunitního domu. Také byly rozšířeny aktivity prostřednictvím TJ.

3.3 JINÁ PODPORA SOCIÁLNÍHO ZABEZPEČENÍ

V obcích Dobruška, Krásná, Morávka, Nižní Lhoty, Nošovice a Pražmo, byla zahájena spolupráce s Adámkovou vilou, jak bylo uvedeno výše. Zvýšily se tak možnosti služby osobní asistence a vznikla přednostní možnost služby domova se zvláštním režimem.

Ve městě Paskov bylo zřízeno místo, nová pracovní pozice, specializované na sociální oblast, kde dochází k vyhledávání a spolupráci i s jinými organizacemi působící v této oblasti

V obci Řepiště byl dostavěn a otevřen Komunitní dům, kterým se rozšířila možnost sociálního bydlení. Také se zde nabízí prostory pro společenské a volnočasové využití, vč. využití keramických a výtvarných dílen.

4 PRIORITY A OPATŘENÍ

Priority a opatření vymezeny v komunitním plánu se ve většině případů daří naplňovat. Některá opatření jsou v daných obcích nerelevantní vzhledem k individuálním potřebám občanů v obcích.

V obci Řepiště se nedaří naplňovat následující aktivity:

- Podpora vzdělávání a osvětové aktivity (S3)
- Domov se zvláštním režimem (S4)
- Podpora klubů maminek (R2)
- Odlehčovací služba (P1)

V obci Vojkovice zajišťuje pečovatelské služby provozovatel SAREPTA Komorní Lhotka, Domov pro seniory (S1).

4.1 PLNĚNÍ PLÁNU A OMEZENÍ

Nástroj, který je v obcích využíván pro plnění komunitního plánu je komunikace s příslušnými poskytovateli služeb. V ojedinělých případech, je realizován také individuální přístup obcí k jedinci při potřebě řešení aktuální situace. Zejména jsou, ale aktivity naplňovány prostřednictvím finanční spoluúčasti na poskytovaných službách, propagací obecními komunikačními kanály, konzultací s poskytovateli služeb či informovaností občanů.

Učiněné kroky k podpoře poskytovatelů služeb a rozvoji aktivit v obcích, potřebné k naplňování priorit a opatření, jsou prozatím spíše dostatečné ve vztahu k potřebám občanů. Některé aktivity se totiž daří zajišťovat dostatečně a dobře, s jinými pracovat nelze nebo je potřeba pracovat více. Limitem pro zlepšení stavu jsou finanční a personální kapacity.

Obce jsou otevřené k řešení potřeb občanů. Vnímají potřeby cílových skupin a snaží se s nimi pracovat prostřednictvím všech adekvátních aktérů – poskytovatelé sociálních služeb, nadřazené orgány, spolky, sdružení, neziskové organizace, základní a mateřské školy, občané, rodinní příslušníci apod. Práce se všemi uvedenými a mnohými dalšími přináší pro cílové skupiny uspokojení fyzických i psychických potřeb. V případech, kdy není možné řešení problému vhodnou organizací, jsou obce aktivní a ochotné situaci sami řešit, např. sdílí kontakty, pomáhají s administrativou, či hledají řešení.

Obce vyvíjí velkou snahu i vůči aktivitě zajišťující sociální služby i volnočasové aktivity udržet také do budoucna. Důležité je pro naplnění potřeb občanů aktivně spolupracovat a komunikovat s provozovateli daných služeb a propagovat jejich aktivity v obcích, např. formou exkurzí do zaměstnání. Největšími limity pro jejich naplnění a udržení jsou finanční zdroje a personální zajištění ze stran poskytovatelů služeb.

4.2 DALŠÍ ROZVOJ AKTIVIT SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Na území svazku došlo u některých obcí k rozvoji aktivit v oblasti sociálních služeb nebo volnočasových aktivit.

V obci Nižní Lhoty aktuálně občanka rozjíždí tvořivou keramickou dílnu. Obec je připravena činnost dílny pro volnočasové aktivity podpořit.

Ve městě Paskov je vnímána zvýšena potřeba zajištění služeb pro občany s diagnózou demence a Alzheimerovy choroby. K posunu by bylo vhodné zvýšit intenzitu spolupráce s dotčenými organizacemi s cílem např. rezervace míst v zařízeních provozovaných společností Medea s. r. o. (Ostravice, Frýdlant nad Ostravicí).

Jiné náměty na doplnění a rozvoj sociálních služeb a volnočasových aktivit ze stran obcí nevznikly.

5 ZÁVĚR

Obce s rozvojem sociálních služeb a aktivit souvisejících, pravidelně pracují. Vyhodnocují potřeby a problémy občanů dle jednotlivých cílových skupin. V případech, kdy to situace umožňuje přenechávají řešení plně na příslušných subjektech. Pokud však, z jakýchkoliv důvodů, nelze, aby situaci přítomné subjekty řešily, aktivizuje se obec a nabízí podporu a pomoc při hledání řešení. Mimo takové přímé řešení, ale vynakládají mnoho finančních prostředků právě na podporu působení provozovatelů různých sociálních služeb, ale i jiných doprovodných aktivit. Obce budují nebo plánují budovat objekty umocňující podporu přímo uvnitř obce – vznik startovacích bytů, bytů pro seniory, budování prostor pro volnočasové vyžití, budování komunitních center, kluboven a společenských sálů apod.

Pro vyhodnocení, tak lze konstatovat, že se obce v oblasti sociálních služeb rozvíjí a pravidelně s nimi pracují v rámci personálních a finančních možností. Pro další období se doporučuje pokračovat s vyhodnocováním a prací s podpůrným dokumentem Komunitní plán sociálních služeb, tak jak bylo nastaveno, min. 1x ročně.

ZDROJE A OBSAHY

ZDROJE

Bad'ura P., Daňková G., Gryžboňová Mališová M., Honešová M., Kacířová A., Kožušník R., Myšínský J., Novák D., Supík A., Tesarčík P., Tulach A., zástupci členských obcí [průzkum starostů, písemné sdělení]. Dobrovolný svazek obcí Region Slezská brána, 2.9.2022.

DSO Region Slezská brána [online]. ANTEE s.r.o., 2022 [cit. 2022-08-11]. Dostupné z: <https://www.slezskabrana.cz/>

Komunitní plán sociálních služeb DSO Region Slezská brána a jeho obcí [online]. Opava: Institut komunitního rozvoje, z.s., 2021 [cit. 2022-08-11]. Dostupné z: <https://www.slezskabrana.cz/dokumenty?action=detail&id=58>

Zápisy se Zasedání zástupců členských obcí DSO Region Slezská brána. Paskov: DSO RSB, Šenov 16.9.2021, Krásná 25.11.2021, Sedliště 25.2.2022, Raškovice 9.6.2022.

OBSAH TABULEK

Tabulka 1 Doplnění spolků, sdružení, neformálních skupin a institucí.....	4
Tabulka 2 Vyhodnocení práce nedostatečně poskytovaných sociálních službách	5
Tabulka 3 Požadavky občanů – řešení nedostatků	6